

Na temelju članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu i članaka 33. i članka 50. st. 2. Statuta Centra za posebno skrbništvo, ravnateljica Centra za posebno skrbništvo (u daljnjem tekstu: Ravnateljica), uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća Centra za posebno skrbništvo, donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom se uređuju prava, obveze i odgovornosti radnika u Centru za posebno skrbništvo (u daljnjem tekstu: Centar) te provođenje i unapređivanje zaštite na radu prema odredbama Zakona o zaštiti na radu i drugih propisa, sa svrhom da se svim osobama na radu osiguraju uvjeti rada bez opasnosti za život i zdravlje.

Članak 2.

Zaštita na radu je sastavni dio organizacije rada i izvođenja radnog procesa, a ostvaruje se obavljanjem poslova zaštite na radu i primjenom propisanih, ugovorenih te osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu, te naređenih mjera i internih uputa poslodavca i osoba s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima.

Članak 3.

(1) Odredbe ovog Pravilnika se odnose na sve osobe koje sudjeluju u radu.

(2) Osobe koje sudjeluju u radu su:

- 1) Radnik: fizička osoba koja u radnom odnosu obavlja poslove za poslodavca.
- 2) Osoba na radu: fizička osoba koja nije u radnom odnosu kod poslodavca, ali za njega obavlja određene aktivnosti, odnosno poslove (osoba na stručnom osposobljavanju za rad, osoba koja radi na određenim poslovima u skladu s posebnim propisom, osoba koja radi kao volonter i sl).

Članak 4.

(1) Mjesto rada je svako mjesto na kojemu radnici i osobe na radu moraju biti, ili na koje moraju ići, ili kojemu imaju pristup tijekom rada zbog poslova koje obavljaju za poslodavca, kao i svaki prostor, odnosno prostorija koju poslodavac koristi za obavljanje poslova i koja je pod njegovim izravnim ili neizravnim nadzorom.

(2) Izdvojeno mjesto rada je mjesto rada u kojemu radnik ugovoreni posao obavlja u drugom prostoru koji nije prostor poslodavca.

Članak 5.

(1) Radi provođenja i unapređivanja zaštite na radu, ovim se Pravilnikom utvrđuje organizacija i način provođenja mjera zaštite na radu.

(2) Naročito se propisuju:

1. Organiziranje i provedba zaštite na radu
2. Odgovornost za štetu na radu i u vezi s radom
3. Osposobljavanje za rad na siguran način
4. Obavješćivanje i savjetovanje
5. Poslovi s posebnim uvjetima rada
6. Posebno osjetljive skupine radnika
7. Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada
8. Tehnologija rada i radni postupci
9. Stres na radu ili u vezi s radom
10. Sigurnosni znakovi, pisane obavijesti i upute
11. Strani radnici
12. Zaštita od požara i eksplozije, neposrednog i značajnog rizika, evakuacija i spašavanje
13. Pružanje prve pomoći
14. Zaštita nepušača, zabrana pijenja alkohola i uzimanja drugih sredstava ovisnosti
15. Evidencije, isprave i obavijesti
16. Zdravstvena zaštita na radu
17. Obveze prema tijelima nadzora
18. Prijelazne i završne odredbe.

1. ORGANIZIRANJE I PROVEDBA ZAŠTITENA RADU

Članak 6.

(1) Poslodavac je dužan organizirati poslove zaštite na radu u skladu s odredbama zakona, propisa i pravila zaštite na radu, osigurati njihovo redovito izvršavanje na način da se svakom radniku omogućí obavljanje poslova normalnom pažnjom u uvjetima za siguran rad.

(2) Brigu o provođenju zaštite na radu i o izvršavanju obveza iz zaštite na radu u Centru preuzimaju poslodavac, druge osobe s posebnim ovlaštenjima i ostali radnici, svaki u svojem djelokrugu rada, a u skladu sa propisima iz zaštite na radu i odredbama ovog Pravilnika.

Članak 7.

Provođenje zaštite na radu obuhvaća postupke i načine donošenja odluka o pravima, dužnostima, ovlaštenjima i odgovornostima u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu i drugih pratećih propisa, tako da se svakom radniku omogućí obavljanje poslova i radnih zadataka normalnom pažnjom u uvjetima za siguran rad, spriječi ozljeda na radu, profesionalna te druga bolest ili smrt.

Članak 8.

(1) Pri obavljanju poslova i radnih zadataka primjenjuju se prvenstveno pravila zaštite na radu kojima se uklanja ili smanjuje opasnost za osobe na radu.

Članak 9.

Za provođenje zaštite na radu ovlašteni su:

- Odbor zaštite na radu;
- poslodavac,
- ovlaštenik poslodavca za organizaciju i provedbu zaštite na radu,
- stručnjak zaštite na radu,
- povjerenik radnika za zaštitu na radu.

Članak 10.

Poslodavac

- (1) Poslodavac je obavezan organizirati i provoditi zaštitu na radu, vodeći pri tome računa o prevenciji rizika te obavješćavanju, osposobljavanju, organizaciji i sredstvima.
- (2) Poslodavac je obavezan provoditi prevenciju u svim radnim postupcima, u organizaciji rada i upravljanju radnim postupcima, pri čemu mora osigurati radnicima najveću moguću razinu zaštite na radu.
- (3) Pri organiziranju i provođenju zaštite na radu, poslodavac je obavezan uvažavati prirodu obavljanih poslova te prilagoditi zaštitu na radu promjenjivim okolnostima radi poboljšanja stanja.
- (4) Poslodavac je u organizaciji radnog procesa i povjeravanju poslova radniku obavezan voditi računa o sposobnostima radnika koje mogu utjecati na zaštitu na radu.
- (5) Poslodavac je obavezan, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, procjenjivati rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu, osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, tehnologiju, fizikalne štetnosti, kemikalije, odnosno biološke agense koje koristi, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednoličnost rada, statodinamičke i psihofiziološke napore, rad s nametnutim ritmom, rad po učinku u određenom vremenu (normirani rad), noćni rad, psihičko radno opterećenje i druge rizike ako su prisutni, radi sprječavanja ili smanjenja rizika.
- (6) Poslodavac je obavezan imati procjenu rizika izrađenu u pisanom ili elektroničkom obliku, koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom i koja je dostupna radniku na mjestu rada.
- (7) Poslodavac je obavezan na temelju procjene rizika primjenjivati pravila zaštite na radu, preventivne mjere, organizirati i provoditi radne i proizvodne postupke, odnosno metode te poduzimati druge aktivnosti za sprječavanje i smanjenje izloženosti radnika utvrđenim rizicima, kako bi otklonio ili sveo na najmanju moguću mjeru vjerojatnost nastanka ozljede na radu, oboljenja od profesionalne bolesti ili bolesti u vezi s radom te kako bi na svim stupnjevima organizacije rada i upravljanja osigurao bolju razinu zaštite na radu.

Članak 11.

Ovlaštenik poslodavca

- (1) Poslodavac je zadužen za provođenje zaštite na radu, osobito za to da:
 - 1) radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika,
 - 2) posebno osjetljivim skupinama radnika ne dozvoli da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati,
 - 3) isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna, odnosno sigurna, kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika,
 - 4) osigura evidentiranje svake nezgode, ozljede na radu i nedostataka u sustavu zaštite na radu,
 - 5) nadzire da radnici rade u skladu s pravilima zaštite na radu, uputama poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija i bioloških štetnosti te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu, u suprotnom da radniku zabrani rad,
 - 6) osigura potreban broj radnika osposobljen ih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu,
 - 7) osigura da se u vrijeme rada ne piju alkoholna pića te da se ne uzimaju druga sredstva ovisnosti, odnosno da zabrani rad radnicima koji su na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti i da ih udalji s mjesta rada.
- (2) Obavljanje poslova iz stavka 1. poslodavac može prenijeti u pisanom obliku na svojeg ovlaštenika u okviru njegovog djelokruga rada.

Članak 12.

Stručnjak zaštite na radu

- (1) Poslodavac koji zapošljava 50 do uključivo 249 radnika, obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka obavezan je ugovorom o radu ugovoriti sa stručnjakom zaštite na radu.
- (2) Poslodavac može ugovoriti obavljanje poslova zaštite na radu iz stavka 1. ovoga članka s ovlaštenom osobom samo u slučaju objektivnih i opravdanih razloga.
- (3) Stručnjak zaštite na radu surađuje u provođenju zaštite na radu osobito vezano uz:
 - 1) stručnu pomoć poslodavcu i njegovim ovlaštenicima, radnicima te povjerenicima radnika za zaštitu na radu u provedbi i unapređivanju zaštite na radu,
 - 2) sudjelovanje u postupku izrade procjene rizika,
 - 3) unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu te poticanje i savjetovanje poslodavca i njegovih ovlaštenika da otklanjaju nedostatke u zaštiti na radu utvrđene unutarnjim nadzorom,
 - 4) provedbu ostalih poslova zaštite na radu u skladu s potrebama poslodavca.

Članak 13.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu

- (1) Povjerenik radnika za zaštitu na radu obavezan je štititi interese radnika na području zaštite na radu te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.
- (2) Postupak izbora i opoziva povjerenika uređuje se u skladu s odredbom Zakona o zaštiti na radu ovisno o broju radnika:
 - 1) kod poslodavca koji zapošljava do uključivo 20 radnika provodi se na skupu radnika, kojega saziva poslodavac u skladu s općim propisom o radu, neposrednim i javnim izjašnjavanjem prisutnih radnika,
 - 2) kod poslodavca koji zapošljava više od 20 radnika provodi se u skladu s odredbama općeg propisa o radu kojim su uređena pitanja izbora radničkog vijeća.
- (2) Povjerenik za zaštitu na radu ima sljedeća prava i obveze:
 - 1) podnositi poslodavcu prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu,
 - 2) zahtijevati od poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika,
 - 3) podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu,
 - 4) sudjelovati s poslodavcem u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija i bioloških štetnosti u radni i proizvodni proces te poticati poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu,
 - 5) biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu,
 - 6) izvršiti uvid i koristiti dokumentaciju poslodavca iz zaštite na radu,
 - 7) primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi poslodavcu ili njegovom ovlašteniku,
 - 8) izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima odnosno zapažanjima radnika,
 - 9) prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor,
 - 10) pozvati nadležnog inspektora, kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a poslodavac propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu,
 - 11) osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu,
 - 12) stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad,

- 13) staviti prigovor na inspekcijski nalaz,
- 14) svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu,
- 15) obavješćivati radnike o provedbi zaštite na radu.

Članak 14.

Poslodavac je dužan osigurati povjereniku potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje te dužnosti, davati sve potrebne obavijesti i omogućiti uvid u sve propise i isprave u svezi sa zaštitom na radu i ne smije ga, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka sindikalnog povjerenika rasporediti na drugo radno mjesto ili k drugom poslodavcu, raskinuti s njim radni odnos, smanjivati mu plaću ili ga na drugi način dovoditi u nepovoljniji položaj niti protiv njega pokrenuti postupak za naknadu štete, ukoliko je povjerenik postupao sukladno svojim ovlastima.

Članak 15.

Ostali radnici

Svaki radnik ustanove u svezi zaštite na radu ima slijedeća prava:

- 1) da mu se prije stupanja na rad omogući upoznavanje sa pravilima zaštite na radu
- 2) da mu se na prikladan način učine dostupnim propisi iz zaštite na radu
- 3) na prethodni posebni zdravstveni pregled, ako se raspoređuje na radno mjesto s posebnim uvjetima rada, te na redovite preglede u utvrđenim rokovima
- 4) na osposobljavanje za rad na siguran način prema utvrđenom programu
- 5) na sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu koja je ispravna i izrađena u skladu s pravilima zaštite na radu.

Članak 16.

Svaki radnik ustanove u svezi zaštite na radu ima slijedeće obveze i dužnosti:

- 1) pridržavati se odredbi zakona, propisa i pravila zaštite na radu,
- 2) osposobiti se za rad na siguran način na svojem radnom mjestu, kada je upućen,
- 3) dok se ne utvrdi daje osposobljen za rad na siguran način, u svemu postupati po uputama osobe pod čijim nadzorom obavlja poslove na koje je raspoređen,
- 4) radne postupke izvoditi dužnom pažnjom sukladno pravilima zaštite na radu, uputama proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme i radnih tvari, te prema uputama i nalogima rukovoditelja,
- 5) koristiti propisanu osobnu zaštitnu pisanu opremu i održavati je čistom i ispravnom,
- 6) izvijestiti neposrednog rukovoditelja o svakoj činjenici za koju opravdano smatra da predstavlja neposrednu opasnost za sigurnost i zdravlje, kao i o bilo kojem nedostatku u sustavu zaštite na radu,
- 7) da ne uzima alkoholna pića i druga sredstva ovisnosti prije i tijekom rada,
- 8) da na zahtjev rukovoditelja omogući provjeru da li je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,) napustiti radno mjesto na zahtjev neposrednog rukovoditelja u slučajevima kada je zbog povrede obveza iz zaštite na radu to obavezno,
- 10) prijaviti neposrednom rukovoditelju u svaku ozljedu i nezgodu s opisom okolnosti koje su joj prethodile,
- 11) sudjelovati u organiziranim vježbama evakuacije i spašavanja, a u slučaju nastupa iznenadnog događaja u svemu postupati po uputama osobe određene za provođenje evakuacije i spašavanja,
- 12) da ne puši u radnim prostorijama u kojima to nije izričito dopušteno,
- 13) izvršavati i sve druge odluke i naloge rukovoditelja i poslodavca u svezi zaštite na radu.

Članak 17.

Odbor zaštite na radu

- (1) Poslodavac koji zapošljava 50 ili više radnika obavezan je osnovati odbor zaštite na radu kao svoje savjetodavno tijelo za unapređivanje zaštite na radu.
- (2) Odbor čine poslodavac ili njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu koji obavlja poslove zaštite na radu kod poslodavca, specijalist medicine rada izabran u skladu s posebnim propisom te povjerenik radnika za zaštitu na radu ili njihov koordinator.
- (3) Predsjednik odbora je poslodavac ili njegov ovlaštenik.
- (4) O imenovanju članova odbora poslodavac donosi pisanu odluku.
- (5) Radi rješavanja specifičnih problema zaštite na radu, poslodavac će u rad odbora uključiti stručnjake za pojedina područja.
- (6) Odbor se sastaje najmanje jedanput u tri mjeseca i o svojem radu vodi zapisnik.
- (7) Iznimno, u slučaju smrtne, teške ozljede na mjestu rada, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu, poslodavac je obavezan sazvati sjednicu u roku od dva radna dana od nastanka ozljede, o čemu obavještava nadležnog inspektora, koji može prisustvovati sjednici.
- (8) Ako poslodavac sjednicu odbora ne sazove u rokovima iz stavaka 7. ovoga članka, sjednicu odbora ima pravo sazvati povjerenik radnika za zaštitu na radu ili koordinator povjerenika, odnosno radničko vijeće ili sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća.

Članak 18.

- (1) Sa svrhom stalnog unapređivanja zaštite na radu, odbor planira i nadzire:
 - 1) primjenu pravila zaštite na radu kod poslodavca,
 - 2) organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu,
 - 3) obavješćivanje i osposobljavanje u vezi sa zaštitom na radu,
 - 4) prevenciju rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost radnika.
- (2) Poslovi odbora iz stavka 1. ovoga članka mogu se proširiti kolektivnim ugovorom i sporazumom

2. ODGOVORNOST ZA ŠTETU NA RADU I U VEZI S RADOM

Članak 19.

- (1) Ozljeda na radu i profesionalna bolest koju je radnik pretrpio obavljajući poslove za poslodavca smatra se da potječe od rada i poslodavac za nju odgovara po načelu objektivne odgovornosti.
- (2) Poslodavac može biti oslobođen odgovornosti ili se njegova odgovornost može umanjiti ako je šteta nastala zbog više sile, odnosno namjerom ili krajnjom nepažnjom radnika ili treće osobe, na koje poslodavac nije mogao utjecati niti je njihove posljedice mogao izbjeći, unatoč provedenoj zaštiti na radu.

Članak 20.

- (1) Radnik je obavezan surađivati s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom radnika za zaštitu na radu i specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu, osobito dok se ne osigura da radni okoliš i uvjeti rada ne predstavljaju rizik za sigurnosti zdravlje te dok se u cijelosti ne postigne zaštita na radu u skladu sa zahtjevima tijela nadležnih za nadzor provedbe zaštite na radu.

(2) Radnici su odgovorni ako krše ili se na drugi način ne pridržavaju odredaba propisa iz zaštite na radu i ovog Pravilnika.

3. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 21.

Pod osposobljavanjem za rad na siguran način podrazumijeva se organizirana aktivnost kojom radnici stječu znanja i vještine za obavljanje povjerenih poslova bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja, te zdravlja i života drugih radnika.

Članak 22.

(1) Poslodavac je obavezan osposobiti radnika za rad na siguran način, i to:

- 1) prije početka rada,
- 2) kod promjena u radnom postupku,
- 3) kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene,
- 4) kod uvođenja nove tehnologije,
- 5) kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno na novo mjesto rada,
- 6) kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovanog opasnostima, štetnostima ili naporima na radu.

(2) Poslodavac je obavezan osposobljavanje radnika, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu provoditi tijekom radnog vremena o svom trošku.

(3) Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način poslodavac je obavezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.

Članak 23.

Za organizaciju, realizaciju programa i vođenje evidencije o osposobljavanju za rad na siguran način zadužen je poslodavac.

4. OBAVJEŠĆIVANJE I SVJETOVANJE

Članak 24.

(1) Poslodavac je obavezan obavješćivati i savjetovati se s radnicima, odnosno njihovim predstavnicima o pitanjima zaštite na radu.

(2) Poslodavac je obavezan obavijestiti radnike, povjerenika radnika za zaštitu na radu, stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenu osobu ako je s njom ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu, i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika.

(3) Poslodavac je obavezan istaknuti na mjestima rada pisane upute o radnom okolišu, sredstvima rada, opasnim kemikalijama, biološkim štetnostima, opasnostima na radu, izvorima fizikalnih štetnosti i drugim rizicima na radu i u vezi s radom, u skladu s procjenom rizika.

(4) Poslodavac je obavezan pravodobno dati radniku upute o postupanju u slučaju nastanka neposrednog rizika za život i zdravlje, kojemu je, ili bi mogao biti izložen, kao i o mogućim mjerama koje je u tom slučaju potrebno poduzeti radi sprječavanja ili smanjivanja rizika.

Članak 25.

Poslodavac je obavezan, unaprijed i pravodobno, savjetovati se s povjerenikom radnika za zaštitu na radu o:

- 1) zapošljavanju stručnjaka zaštite na radu i poslovima koje će obavljati,

- 2) povjeravanju provođenja zaštite na radu ovlaštenoj osobi i poslovima koje će obavljati,
- 3) izradi procjene rizika te izmjenama, odnosno dopunama procjene rizika,
- 4) izboru radnika za pružanje prve pomoći i radnika za provođenje mjera zaštite od požara, evakuacije i spašavanja,
- 5) zaštiti i prevenciji od rizika na radu te sprječavanju i smanjivanju rizika,
- 6) sprječavanju nezgoda, ozljeda na radu i profesionalnih bolesti,
- 7) promjenama u procesu rada i tehnologiji,
- 8) planiranju i provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu,
- 9) poboljšanju uvjeta rada te planiranju i uvođenju novih tehnologija,
- 10) utjecaju radnih uvjeta i radnog okoliša na sigurnost i zdravlje radnika,
- 11) izboru sredstava rada i osobne zaštitne opreme,
- 12) izloženosti radnika jednoličnom radu, radu s nametnutim ritmom, radu po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te ostalim naporima.

5. POSLOVI S POSEBNIM UVJETIMA RADA

Članak 26.

Poslovi s posebnim uvjetima rada u Centru nisu utvrđeni. Ukoliko se uvedu poslovi s posebnim uvjetima rada, poslodavac ne smije dozvoliti obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada prije izvršene (pozitivne) ocjene sposobnosti za obavljanje poslova s posebnim uvjetima od strane specijalista medicine rada i prije nego su ispunjeni svi uvjeti prema važećim propisima.

6. POSEBNO OSJETLJIVE SKUPINE RADNIKA

Članak 27.

- (1) Poslodavac je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda.
- (2) Ocjenu o rizicima koji bi mogli štetno utjecati na sigurnost i zdravlje djeteta koje doji radnica, kao i ocjenu o tome koji su poslovi za nju odgovarajući, daje specijalist medicine rada na prijedlog specijalista pedijatra, odnosno izabranog liječnika obiteljske medicine, na temelju procjene rizika.

Članak 28.

Poslodavac je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu za radnike kod kojih je utvrđeno oboljenje od profesionalne bolesti, kojima je nadležno tijelo za vještačenje prema posebnom propisu utvrdilo smanjenu i preostalu radnu sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti, radi sprječavanja daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjenja preostale radne sposobnosti.

Članak 29.

Poslodavac je obavezan osigurati posebnu zaštitu na radu maloljetniku radi očuvanja njegovog nesmetanog duševnog i tjelesnog razvoja.

7. SREDSTVA RADA, OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA I MJESTA RADA

Članak 30.

Poslodavac je obavezan osigurati da su mjesta rada koja se koriste u svakom trenutku sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu.

Članak 31.

Kada osnovnim pravilima zaštite na radu nije moguće otkloniti ili u dovoljnoj mjeri ograničiti rizike za sigurnost i zdravlje radnika, poslodavac je obavezan osigurati odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu i osigurati da je radnici koriste na propisani način pri obavljanju poslova. Poslodavac je obavezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema u uporabi, budu u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima ili uputama proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike.

Članak 32.

Poslodavac je obavezan osigurati preglede i ispitivanja sredstava rada (prije korištenja, svakodnevno prije rada, periodično u propisanim rokovima, poslije popravaka odnosno rekonstrukcije), u skladu s Zakonom o zaštiti na radu, njegovim provedbenim propisima, pravilima zaštite na radu, posebnim propisima, uputama proizvođača i prema odgovarajućoj tehničkoj dokumentaciji.

Članak 33.

Poslodavac smije koristiti nadzorne uređaje kao sredstvo zaštite na radu samo pod uvjetima propisanim Zakonom o zaštiti na radu.

8. TEHNOLOGIJA RADA I RADNI POSTUPCI

Članak 34.

(1) Poslodavac je obavezan planirati, pripremati i provoditi radne postupke, te razraditi i primjenjivati tehnologiju rada tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika, uvažavajući pri tome najvišu moguću razinu zaštite od rizika na radu i u vezi s radom, u skladu s pravilima zaštite na radu i drugim propisima.

(2) Poslodavac je obavezan osigurati da samo radnici koji su dobili odgovarajuće upute smiju imati pristup mjestima na kojima postoji ozbiljna i specifična opasnost.

Članak 35.

(1) Poslodavac je obavezan procijeniti rizike i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnost radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnim djelovanjima na radu, u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu, njegovim provedbenim propisima i pravilima zaštite na radu te posebnim propisima o zaštiti od fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnosti.

(2) Poslodavac je obavezan ispitivati radni okoliš na mjestu rada kada je pri radu potrebno osigurati odgovarajuću rasvjetu u skladu s procjenom rizika.

Članak 36.

(1) Poslodavac je obavezan primjenom manje opasnih i štetnih tehnologija, radnih postupaka i radnih tvari stalno unapređivati zaštitu na radu.

(2) Opasne kemikalije poslodavac smije koristiti samo ako ne može iste radne rezultate postići primjenom bezopasnih kemikalija, uz primjenu mjera zaštite. Na poslovima čišćenja prostorija i opreme koriste se sredstva za čišćenje, uz primjenu osobnih zaštitnih sredstava i poštivanje uputa

proizvođača za primjenu.

9. STRES NA RADNOM MJESTU

Članak 37.

Poslodavac je obavezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi sveo na najmanju mjeru potrebu radnika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otklonio mogućnost da se umanju radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

10. SIGURNOSNI ZNAKOVI, PISANE OBAVIJESTI I UPUTE

Članak 38.

(1) Poslodavac je obavezan na mjestima rada i sredstvima rada trajno postaviti sigurnosne znakove na vidljivom mjestu.

(2) Ako sigurnosni znakovi nisu dovoljni za djelotvorno obavješćivanje radnika, poslodavac je obavezan postaviti pisane obavijesti i upute o uvjetima i načinu korištenja sredstava rada, opasnih kemikalija, bioloških štetnosti te izvora fizikalnih i drugih štetnosti na radu.

11. STRANI RADNICI

Članak 39.

Strani radnici moraju, uz uvjete propisane posebnim propisima, ispunjavati uvjete propisane odredbama Zakona o zaštiti na radu i propisa donesenih na temelju njega.

12. ZAŠTITA OD POŽARA I EKSPLOZIJE, NEPOSREDNOG I ZNAČAJNOG RIZIKA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Članak 40.

Poslodavac je dužan poduzimati mjere da do požara ne dođe, vodeći računa o tehnološkom procesu rada, tvarima koje se pri radu koriste, načinu rada i o veličini objekta, a ako do njega ipak dođe, da se opasnosti po sigurnost i zdravlje radnika smanjena na najmanju moguću mjeru.

Članak 41.

(1) Poslodavac je obavezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima.

(2) Poslodavac je u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje radnika obavezan:

1) odmah ih obavijestiti o nastalom riziku kojemu jesu ili bi mogli biti izloženi, kao i o mjerama koje jesu ili bi trebale biti provedene, kako bi se spriječio ili umanjio rizik za život i zdravlje

2) poduzeti radnje i dati upute o prestanku rada, odnosno napuštanju mjesta rada i upućivanju na sigurno mjesto

3) organizirati nastavak rada tek nakon otklanjanja rizika.

(3) Poslodavac je obavezan osposobiti radnike da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili.

(4) Osposobljavanje obuhvaća i upoznavanje radnika s planom evakuacije i spašavanja za slučaj

izvanrednog događaja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine. U skladu s planom evakuacije i spašavanja svi putovi i prolazi u objektu moraju biti prohodni i na vidljiv način označeni.

(5) Osobama određenim za provođenje evakuacije i spašavanja mora se na raspolaganje staviti potrebna oprema.

13. PRUŽANJE PRVE POMOĆI

Članak 42.

(1) Poslodavac je obavezan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima i drugim osobama do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu te je obavezan omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći stoga je potrebno:

1) na svakoj lokaciji gdje istodobno radi dva do 20 radnika, najmanje jednog radnika, te još po jednog do svakih sljedećih 50 radnika, osposobiti za pružanje prve pomoći u skladu s pravilima zaštite na radu (kod ovlaštene organizacije ili ustanove) - najmanje jedan osposobljeni radnik na lokaciji sjedišta Centra te najmanje po jedan osposobljeni radnik za svaku dislociranu jedinicu centra.

2) radnike određene za pružanje prve pomoći u pisanom obliku prije upućivanja na osposobljavanje obavijestiti da su određeni,

3) osigurati sredstva i propisanu opremu za pružanje prve pomoći, koji uvijek moraju biti dostupni, označeni i zaštićeni od neovlaštenog korištenja. Jedan ključ ormarića prve pomoći zadužuje osoba određena za pružanje prve pomoći, a drugi poslodavac ili ovlaštenik poslodavca (koji je odgovoran za pravovremeno popunjavanje i uredno vođenje sadržaja ormarića).

14. ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA PIJENJA ALKOHOLA I UZIMANJE DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 43.

(1) Poslodavac je obavezan provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima.

(2) Zabranjeno je pušenje na mjestu rada i na radnim sastancima.

Članak 44.

Iznimno, poslodavac može pisanim putem dozvoliti pušenje u posebnoj prostoriji, odnosno prostoru na kojima je obavezan postaviti znak dozvoljenog pušenja.

Članak 45.

(1) Radnik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada.

(2) Ako se opravdano posumnja da je radnik pod utjecajem alkohola, poslodavac ili ovlaštenik poslodavca gaje dužan podvrgnuti alкотestu. Ako radnik odbije pristupiti provjeri smatra se daje pod utjecajem alkohola.

(3) Utvrdi li se alkoholiziranost radnika, poslodavac ili ovlaštenik poslodavca dužan je zabraniti daljnji rad i poduzeti mjere za njegovo udaljenje sa radnog mjesta.

Članak 46.

(1) Radnika se ne smije provjeravati da li je pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti osim alkohola ako mu je radnik predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti ili u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti te da uzima supstitucijsku terapiju.

(2) Radnika će se udaljiti s radnog mjesta ukoliko je pod utjecajem droge ili u stanju duševne poremećenosti, kada je takvo stanje očigledno.

Članak 47.

Protiv radnika za koje se utvrdi da su pod utjecajem alkohola ili koji nisu željeli pristupiti provjeri da li se nalaze pod tim utjecajem, kao i protiv radnika koji su pod utjecajem droge ili drugih sredstava ovisnosti, poslodavac će pokrenuti postupak zbog povrede obveza iz zaštite na radu i izreći kaznu sukladno odredbama Zakona o radu i općeg akta o radu.

15. EVIDENCIJE, ISPRAVE I OBAVIJESTI

Članak 48.

Poslodavac je obavezan voditi evidencije, čuvati isprave te davati obavijesti i podatke u skladu s sa Zakonom i drugim propisima o zaštiti na radu.

Članak 49.

Poslodavac je dužan organizirati vođenje i čuvanje sljedećih isprava i izvješća sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, drugih propisa i ovog Pravilnika:

- tehničku dokumentaciju iz koje je vidljiva primjena osnovnih pravila zaštite na radu za objekt ili dio objekta koji se koristi za radne i pomoćne prostorije tako dugo dok ih se koristi;
- upute o načinu korištenja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima dok se ti strojevi i uređaji koriste;
- isprave o obavljenim ispitivanjima radnog okoliša te strojeva i uređaja s povećanim opasnostima;
- dokaze o ispravnosti instalacija;
- evidenciju o korištenju opasnih tvari;
- evidencije o radnicima osposobljenim za pružanje prve pomoći;
- evidenciju o radnicima osposobljenim za rad na siguran način;
- evidencije o osposobljenim ovlaštenicima i povjerenicima;
- evidenciju o ozljedama na radu, slučajevima profesionalnih bolesti i poremećajima u tehnološkom procesu koji su izazvali ili su mogli izazvati štetne posljedice za sigurnost i zdravlje radnika;
- godišnje izvješće o ozljedama i slučajevima profesionalnih bolesti i inspekciji, ako je takvih ozljeda odnosno slučaja profesionalnih bolesti bilo;
- zapise o obavljenom unutarnjem nadzoru,
- drugu dokumentaciju čije je čuvanje obvezno sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, drugih zakona i propisa donesenih temeljem zakona i Pravilnika.

16. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA RADU

Članak 50.

(1) Poslodavac je obavezan osigurati radniku zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom.

(2) Radi osiguranja zdravstvenog nadzora primjerenog rizicima za sigurnost i zdravlje na radu kojima je izložen radnik, poslodavac je obavezan radniku, jednom u pet godina, na njegov zahtjev osigurati zdravstveni pregled, osim za radnike kojima je obveza redovitog zdravstvenog pregleda utvrđena

propisima zaštite na radu.

(3) Poslodavac i njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu, radnik i povjerenik radnika za zaštitu na radu, obvezni su izvijestiti specijalistu medicine rada o činjenicama vezanim uz rad, aktivnosti, mjesto rada i radni okoliš, za koje znaju ili pretpostavljaju da mogu nepovoljno utjecati na zdravlje radnika.

Članak 51.

(1) Radi utvrđivanja, odnosno provjere zdravstvene sposobnosti za obavljanje određenih poslova, poslodavac može prije i tijekom radnog odnosa uputiti radnika na zdravstveni pregled.

(2) Prethodni i periodični pregledi i pribavljanje uvjerenja o tome da li osobe koje poslodavac namjerava zaposliti udovoljavaju posebnim uvjetima za rad, odnosno zaposlenje, u skladu s pravilima zaštite na radu i provedbenim propisima kojima se utvrđuju posebni uvjeti za obavljanje određenih poslova, ne smiju biti na trošak radnika.

Članak 52.

Ocjenu radne sposobnosti, te ispunjavanje uvjeta utvrđuje specijalist medicine rada, na temelju uputnice poslodavca, uzimajući u obzir podatke o poslovima i drugim okolnostima od utjecaja na ocjenu sposobnosti radnika za obavljanje poslova iz procjene rizika, koji se odnosi na poslove koje obavlja radnik čiju je sposobnost potrebno ocijeniti.

17. OBVEZE PREMA TIJELIMA NADZORA

Članak 53.

Poslodavac je obavezan obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o smrtnoj i teškoj ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad odmah po nastanku ozljede.

18. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 54.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o zaštiti na radu KLASA: 003-08/14-03/1; URBROJ: 408-01/1-16-11 od 27. svibnja 2016. godine.

Članak 55.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana nakon objave na oglasnim pločama u sjedištu Centra i u Podružnicama.

RAVNATELJICA:
Božana Fofić, dipl. iur.
CENTAR ZA POSEBNO SKRBNITVO
Zagreb, Savska 1

Na ovaj Pravilnik Upravno vijeće Centra za posebno skrbništvo dalo je suglasnost na sjednici održanoj dana 17. veljače 2022. godine.

Ovaj Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči u sjedištu Centra i Podružnicama dana 17. veljače 2022. godine, te je stupio na snagu dana 17. veljače 2022. godine.

RAVNATELJICA:
Božana Fofić, dipl. iur.

KLASA:003-08/21-03/1
URBROJ: 408-01/13-22-8
Zagreb, 17. veljače 2022.